

Mitä digikehitystä tapahtuu rakentamisessa EU- lainsäädännön kautta

Jaakko Rastas

Erityisasiantuntija, ympäristöministeriö, Rakennetun ympäristön
osasto, Elinympäristöt-yksikkö.

Nykytilanne

- EU:n digilainsäädäntö tulee ohjaamaan enenevässä määrin suoraan ja epäsuorasti rakennettua ympäristöä lähitulevaisuuden aikana.
- Sääntelyä tulee sekä direktiiveinä, että suoraan sovellettavina EU-asetuksina
- Sääntelyä on tullut paljon viimeaikoina ja sitä on tulossa paljon lähitulevaisuudessa.
- Keskeisiä EU-säädöksiä
 - Energiatehokkuusdirektiivi (EPBD, hyväksyttiin 12.4., julkaistaan lähiaikoina virallisessa lehdessä)
 - Kyberturvadirektiivi (NIS2)
 - Gigabit Infrastructure Act (GIA)

Haasteet

- Uusi sääntely tuo mukanaan paljon uusia digiin liittyviä velvoitteita
 - Velvoitteet eivät välttämättä rajaudu pelkästään digiä koskeviin velvoitteisiin vaan voivat myös laajentua fyysiseen maailmaan
 - Sääntely tuo mukanaan myös oikeuksia, josta KIRA-ala voi nauttia. Esimerkiksi avoimen datan määrä hyödyttää toimijoita huomattavasti.
- Uuden sääntelyn aikataulut ovat kireät
 - Osa digisäädöksistä on voimassa.
 - Osaa koskevat siirtymäajat ovat päättymässä pian ja osassa tulevista säädöksistä voi olla hyvinkin lyhyet siirtymäajat

Kolme keskeistä kehityskohdetta rakentamisessa

Datan keräys

Datan laatu

Digitaalinen
kestävyys

Datan keräys

- Digitaalisen datan kerääminen rakentamisessa tulee keskeisemmäksi ja tärkeämmäksi.
- Datan keräys alkaa jo suunnitteluvaiheessa.
- Datan keräys päättyy vasta kun projekti on valmis.
- Datan keräystä voidaan kuitenkin jatkaa tietyissä tilanteissa valmistumisen jälkeenkin.
- Datan keräämistä tai keräämisen mahdollisuutta edellytetään osassa tulevia säädöksiä
- Kerättyä dataa voi myös joutua jakamaan eteenpäin
 - Datasäädös

Datan laatu

- Hyvässä rakennuksessa on vankat perustukset.
- Digityökalut tarvitsevat toimiakseen toimivaa, laadukasta, koneluettavaa ja yhteentoimivaa dataa.
 - Hyvä data on kuin rakennuksen perustus. Mitä laadukkaampi perustus, sen parempi ratkaisu.
 - Laadukkaaseen dataan kannattaa panostaa jo alkuvaiheessa.
- Yhteentoimivaa ja koneluettavaa dataa edellytetään monissa tulevilla säädöksissä.
 - Esimerkiksi energiatehokkuusdirektiivi

Datan kestävyys

- Rakennukset ovat pitkäikäisiä
- Myös rakentamiseen liittyvä data on pitkäikäistä ja edellyttää toimia
- Rakentamisessa tulee ottaa kasvavassa määrin huomioon datan ja henkilötietojen käsittelyn vaatimukset.
 - Yleinen tietosuoja-asetus koskee suurinta osaa rakentamisessa käsiteltävää tietoa.
- Dataa koskevat myös tietoturvavelvoitteet niissäkin tapauksissa, joissa data ei sisällä henkilötietoa.
- Kyberturvavaatimuksia esiintyy mm. NIS2-direktiivissä

Yhteenveto

- Digitaalinen sääntely edellyttää uusien asioiden huomioimista toiminnan kehittämisessä.
- Sääntelyä tulee unionin suunnalta suuret määrät, hyvin nopealla aikataululla, mikä aiheuttaa haasteita.
- Vaikka sääntely voisi vaikuttaa koskevan vain digiympäristöä, voi se suorasti tai epäsuorasti vaikuttaa myös fyysiseen maailmaan.
- Data mahdollistaa uudet ratkaisut oman toiminnan parantamisessa
- Uusien teknologioiden käyttöönotto ajoissa mahdollistaa suuremman loppuhyödyn.

Kysymyksiä?

Jaakko Rastas

Erityisasiantuntija, ympäristöministeriö

puh. 0295 250 217

jaakko.rastas@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

